

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
N U T A R I M A S

**DĖL MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ
TEIKIMĄ TVARKOS APRAŠO IR VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ
DĖL EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, TEIKIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2010 m. liepos 21 d. Nr. 1107
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 9 straipsnio 6 punktu ir 32 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti pridedamus:

1.1. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašą;

1.2. Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašą.

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimą Nr. 641 „Dėl Materialinių išteklių ir bendrosios bei specialiosios paskirties formuočių pasitelkimo ekstremalių situacijų atvejais tvarkos aprašo ir Kompensacijos už materialinių išteklių ir bendrosios bei specialiosios paskirties formuočių pasitelkimą mokėjimo bei valstybės paramos už patirtą žalą ir nuostolius teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [75-2719](#));

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. lapkričio 13 d. nutarimą Nr. 1219 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 641 „Dėl Materialinių išteklių ir bendrosios bei specialiosios paskirties formuočių pasitelkimo ekstremalių situacijų atvejais tvarkos aprašo ir Kompensacijos už materialinių išteklių ir bendrosios bei specialiosios paskirties formuočių pasitelkimą mokėjimo bei valstybės paramos už patirtą žalą ir nuostolius teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ papildymo“ (Žin., 2007, Nr. [120-4901](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

RAIMUNDAS PALAITIS

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato materialinių išteklių teikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, taip pat gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių apskaitos ir kompensavimo už jų teikimą procedūras.

2. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)), ir kituose teisės aktuose.

II. MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMAS

3. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai ir kitos įstaigos teikia jiems nuosavybės teise priklausančius materialinius išteklius, kai gelbėjimo darbų vadovo arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo (toliau – operacijų vadovas) žinioje ir Lietuvos valstybės rezerve esančių materialinių išteklių nepakanka.

4. Ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo darbų vadovui arba operacijų vadovui nustatčius, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi sudarytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo sutartys, savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu teikia materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui arba operacijų vadovui į savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą.

5. Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui ar operacijų vadovui į savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą pagal poreikį teikia ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais nesudarytos Aprašo 4 punkte nurodytos sutartys.

6. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai, teikiantys elektroninių ryšių tinklą ar elektroninių ryšių paslaugas, turi suteikti civilinės saugos sistemos subjektams pirmenybę naudotis elektroninių ryšių tinklais ir gauti kitas elektroninių ryšių paslaugas, būtinas civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo ryšių sistemos tinkamam funkcionavimui užtikrinti.

7. Kai savivaldybėje, kurioje susidarė ekstremalioji situacija, esamų materialinių išteklių nepakanka ir šios savivaldybės administracijos direktorius prašo gretimų savivaldybių pagalbos, turimus materialinius išteklius gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti gretimos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos direktoriaus reikalavimu į jo nurodytą vietą teikia šios (-ių) savivaldybės (-ių) ūkio subjektai ir kitos įstaigos.

8. Savivaldybės administracijos direktorius, gelbėjimo darbų vadovas ir operacijų vadovas privalo siekti, kad ūkio subjektų ir kitų įstaigų nuostoliai ir veiklos trukdžiai būtų kuo mažesni.

III. GAUTŲ, SUNAUDOTŲ AR SUŽALOTŲ MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ APSKAITA

9. Ekstremaliųjų situacijų atvejais iš ūkio subjektų ir kitų įstaigų gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių apskaitą tvarko savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas (-i) asmuo (-enys).

10. Užbaigus ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo, paieškos, ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, jų padarinių šalinimo ir neatidėliotinus darbus:

10.1. operacijų vadovas per ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą (toliau – operacijų centras) ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų pateikia savivaldybės administracijos direktoriui gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių bendrą suvestinę, gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinų darbų, ekstremaliųjų situacijų likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbų aktus, taip pat kitus materialinių išteklių gavimą, sunaudojimą ar sužalojimą patvirtinančius dokumentus;

10.2. ūkio subjektai, ekstremaliųjų situacijų atvejais teikę civilinės saugos sistemos subjektams elektroninių ryšių paslaugas ir pirmenybę naudotis elektroninių ryšių tinklais, per operacijų centrą ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas pateikia savivaldybės administracijos direktoriui dokumentus, patvirtinančius išlaidas, patirtas dėl ekstremaliųjų situacijų atvejais elektroninių ryšių paslaugų ir pirmenybės naudotis elektroninių ryšių tinklais suteikimo.

11. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs Aprašo 10.1 ir 10.2 punktuose nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas sudaro komisiją, kuri ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jos sudarymo inventorizuoja gautus, sunaudotus ar sužalotus materialinius išteklius ir nustato ūkio subjektui, kitai įstaigai kompensuotiną išlaidų sumą, įskaitant kompensaciją už išlaidas, susijusias su materialinių išteklių teikimu. Atlikusi inventorizaciją ir nustatiusi kompensuotiną išlaidų sumą, savivaldybės administracija išduoda ūkio subjektui, kitai įstaigai pažymą. Pažymoje nurodomi materialinių išteklių savininko duomenys (pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė), gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių nomenklatūriniai pavadinimai, kiekis, vertė, materialinių išteklių teikimo ir grąžinimo data, už materialinių išteklių teikimą kompensuotina išlaidų suma. Jeigu būtina, pažymoje nurodomi ir kiti duomenys. Pažymą pasirašo savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytos komisijos pirmininkas, nariai ir ūkio subjekto, kitos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

12. Sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių vertė ir ūkio subjekto, kitos įstaigos turėtos išlaidos, susijusios su materialinių išteklių teikimu, apskaičiuojamos pagal rinkos kainas, esančias Aprašo 11 punkte nurodytos pažymos ūkio subjektui, kitai įstaigai išdavimo dieną.

13. Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas (-i) asmuo (-enys) gautus, bet nesunaudotus materialinius išteklius grąžina ūkio subjektui, kitai įstaigai, kurie juos teikė.

IV. KOMPENSACIJOS UŽ MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMĄ MOKĖJIMAS

14. Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms kompensuojamos išlaidos, susijusios su materialinių išteklių teikimu.

15. Savivaldybės administracijos direktorius, įvertinęs jo sudarytos komisijos atliktos gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių inventorizacijos duomenis ir šios komisijos nustatytas kompensuotinas išlaidų sumas, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo komisijos išvadų pateikimo teikia Finansų ministerijai bendrą prašymą apie lėšų kompensacijai už materialinių išteklių teikimą skyrimą ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms.

16. Savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme Finansų ministerijai nurodoma:

16.1. aplinkybės, kuriomis buvo teikiami materialiniai ištekliai;

16.2. ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurie teikė materialinius išteklius;

16.3. ūkio subjektams, kitoms įstaigoms kompensuotinos išlaidų, susijusių su materialinių išteklių teikimu, sumos;

16.4. ūkio subjektams, kitoms įstaigoms kompensuotinių išlaidų, susijusių su materialinių išteklių teikimu, pagrindimas.

17. Kartu su savivaldybės administracijos direktoriaus prašymu pateikiami išlaidas, susijusias su materialinių išteklių teikimu, pagrindžiantys dokumentai.

18. Finansų ministerija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo savivaldybės administracijos direktoriaus prašymo gavimo išnagrinėja savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme pateiktą informaciją ir Aprašo 17 punkte nurodytus dokumentus, parengia ir teisės aktų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl kompensacijos už materialinių išteklių teikimą išmokėjimo ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms projektą. Jeigu Finansų ministerija, išnagrinėjusi savivaldybės administracijos direktoriaus prašymą, nustato, kad prašyme nurodytos kompensuotinos išlaidų, susijusių su materialinių išteklių teikimu, sumos neatitinka Aprašo 17 punkte nurodytais dokumentais pagrįstos kompensuotinos išlaidų sumos, ji dėl pagrįstos prašymo dalies parengia ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl kompensacijos už materialinių išteklių teikimą išmokėjimo ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms projektą, o apie nepagrįstą prašymo dalį informuoja savivaldybės administracijos direktorių.

19. Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus nutarimą dėl kompensacijos už materialinių išteklių teikimą išmokėjimo ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, ši kompensacija mokama iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ginčai dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ DĖL EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimą gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms.

2. Aprašo nuostatos netaikomos teikiant valstybės paramą žemės ūkio veiklos subjektams už patirtą žalą ir nuostolius žuvus ar nukentėjus augalų pasėliams dėl stichinių meteorologinių reiškinių, nuo kurių draudimo įmonės draudžia.

3. Apraše vartojama sąvoka „žala“ – gyventojų, ūkio subjekto ir kitos įstaigos turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) ekstremaliųjų situacijų metu. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) ir kituose teisės aktuose.

II. PRAŠYMO SUTEIKTI VALSTYBĖS PARAMĄ UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ DĖL EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, PATEIKIMAS

4. Gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, gali būti teikiama valstybės parama.

5. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, turi teisę pagal patirtos žalos atsiradimo vietą kreiptis į savivaldybės administracijos direktorių su rašytiniais prašymais suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos (toliau – prašymas). Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, prašymus turi pateikti ne vėliau kaip per mėnesį nuo žalos atsiradimo.

6. Prašyme nurodoma:

6.1. prašymą pateikusių gyventojų vardas, pavardė, asmens kodas (arba gimimo data, jeigu fiziniam asmeniui pagal užsienio valstybės teisės aktus nesuteikiamas asmens kodas) ir gyvenamosios vietos adresas arba prašymą pateikusių ūkio subjekto ar kitos įstaigos pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė (užsienio juridinis asmuo papildomai nurodo valstybės, kurioje jis įregistruotas, pavadinimą);

6.2. aplinkybės, kuriomis padaryta žala;

6.3. žalos dydis ir pobūdis.

7. Kartu su prašymais pateikiami nuosavybės teisę į turtą, kurio netekta ar kuris sužalotas, patvirtinantys dokumentai, taip pat esant galimybei – žalos dydį ir (arba) turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius) pagrindžiantys dokumentai.

III. VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ DĖL EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, TEIKIMAS

8. Gavęs gyventojų, ūkio subjektų ir (ar) kitų įstaigų prašymus, savivaldybės administracijos direktorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pirmo prašymo gavimo sudaro komisiją prašymams nagrinėti (toliau – komisija). Nagrinėdama prašymus, komisija nustato, ar žala patirta dėl ekstremaliosios situacijos, tiria aplinkybes, kuriomis padaryta žala, ir nustato žalos dydį (žala apskaičiuojama pagal rinkos kainas, buvusias žalos atsiradimo dieną).

9. Prašymus, neatitinkančius Aprašo 6 punkte nustatytų reikalavimų, taip pat prašymus, su kuriais nepateikti Aprašo 7 punkte nurodyti dokumentai, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo komisija grąžina juos pateikusiems gyventojams, ūkio subjektams ir (ar) kitoms įstaigoms ir nurodo grąžinimo priežastis. Gyventojai, ūkio subjektai ar kitos įstaigos turi teisę nepasibaigus Aprašo 5 punkte nustatytam terminui pakartotinai pateikti prašymus ir Aprašo 7 punkte nurodytus dokumentus.

10. Komisija išnagrinėja prašymus ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Aprašo 5 punkte nustatyto termino pabaigos teikia savivaldybės administracijos direktoriui išvadas.

11. Savivaldybės administracijos direktorius, įvertinęs komisijos pateiktas išvadas, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo jų pateikimo priima sprendimą teikti Finansų ministerijai bendrą prašymą skirti lėšų valstybės paramai gyventojams, ūkio subjektams ir (ar) kitoms įstaigoms už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, suteikti arba prašymo neteikti. Priėmus sprendimą neteikti Finansų ministerijai prašymo, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie tai informuojami prašymus pateikę gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos.

12. Savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme Finansų ministerijai nurodoma:

12.1. gyventojų, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, vardai, pavardės, asmens kodai (arba gimimo datos, jeigu fiziniams asmenims pagal užsienio valstybės teisės aktus nesuteikiami asmens kodai) ir gyvenamosios vietos adresai;

12.2. ūkio subjektų ir kitų įstaigų, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, pavadinimai, teisinės formos, kodai, buveinės (užsienio juridiniai asmenys papildomai nurodo valstybių, kuriose jie įregistruoti, pavadinimus);

12.3. aplinkybės, kuriomis padaryta žala;

12.4. žalos dydis ir pobūdis;

12.5. prašoma valstybės paramos lėšų suma, atitinkanti visų gyventojų, ūkio subjektų, kitų įstaigų patirtos žalos dydį.

13. Kartu su savivaldybės administracijos direktoriaus prašymu pateikiami žalos dydį pagrindžiantys ir nuosavybės teisę į turtą, kurio netekta ar kuris sužalotas, arba jų turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius) patvirtinantys dokumentai.

14. Finansų ministerija ne vėliau kaip per mėnesį nuo savivaldybės administracijos direktoriaus prašymo gavimo išnagrinėja savivaldybės administracijos direktorius prašyme pateiktą informaciją, Aprašo 13 punkte nurodytus dokumentus ir atsižvelgdama į valstybės finansines galimybes parengia ir teisės aktų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms projektą. Siūlomas teikti paramos dydis kiekvienam gyventojui, ūkio subjektui, kitai įstaigai nustatomas proporcingai patirtos žalos dydžiui. Jeigu Finansų ministerija, išnagrinėjusi savivaldybės administracijos direktoriaus prašymą, nustato, kad prašoma valstybės paramos lėšų suma neatitinka Aprašo 13 punkte nurodytais dokumentais pagrįsto žalos dydžio, ji informuoja apie tai savivaldybės administracijos direktorių ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo tik dėl pagrįstos prašymo dalies projektą.

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus nutarimą dėl valstybės paramos gyventojams, ūkio subjektams, kitoms įstaigoms, kurie dėl ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, teikimo, valstybės parama už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikiama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Ginčai dėl valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

17. Nepagrįstai už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, suteikta valstybės parama išieškoma iš gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
